

Knihovník specialista metodik/knihovnice specialistka metodička (kód: 72-023-T)

Autorizující orgán: Ministerstvo kultury
Skupina oborů: Publicistika, knihovnictví a informatika (kód: 72)
Týká se povolání: Knihovník specialista
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 7

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace na knižním trhu a v produkci ostatních informačních zdrojů	6
Ovládání automatizovaného knihovního systému	6
Formální a obsahová analýza odborného cizojazyčného textu, rychlé čtení	7
Vyhledávání bibliografických a faktografických informací ze specializovaných zdrojů, jejich ověřování a správa bází dat	7
Práce s elektronickými informačními zdroji a nástroji	7
Strategické plánování v oblasti knihovnictví a informačních služeb a systémů	7
Příprava cyklů systematického vzdělávání v oblasti knihovnicko-bibliografické a informační gramotnosti v knihovnách	7
Vzdělávání pracovníků knihoven	7
Využívání statistických metod a nástrojů ve strategickém řízení knihovny	7
Zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven	6
Prezentace činnosti systému knihoven a komunikace se zřizovateli, provozovateli a potenciálními partnery knihoven	7
Organizace revize knihovního fondu	6

Platnost standardu

Standard je platný od: 19.06.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace na knižním trhu a v produkci ostatních informačních zdrojů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Přiřadit názvy českých a zahraničních nakladatelů k charakteristice jejich publikačního profilu	Praktické předvedení
b) Určit správné pořadí vydavatelů cizojazyčného pokračujícího díla vydávaného minimálně od roku 1970 do roku zkoušky	Praktické předvedení
c) Charakterizovat on-line zdroje pro hodnocení atraktivity dokumentů u čtenářů, a to včetně sociálních sítí a internetových portálů	Ústní ověření
d) Vyhledat 3 knihy vydané v roce předcházejícím roku zkoušky a oceněné některou z českých knižních cen	Praktické předvedení
e) Zjistit dostupnost 5 českých dokumentů vydaných v roce předcházejícím roku zkoušky (naučná monografie pro dospělé, zvuková kniha, mapa, VŠ skripta, hudebnina) na trhu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ovládání automatizovaného knihovního systému

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat model automatizovaného knihovního systému, včetně návaznosti agend pro zpracování, zpřístupnění a uchování dokumentu v knihovně	Ústní ověření
b) Popsat a vysvětlit, jaké typy statistik lze získat z dat automatizovaného knihovního systému a jak je lze použít při hodnocení práce a plánování rozvoje knihovny a uvést jeden modelový příklad z praxe knihoven	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Formální a obsahová analýza odborného cizojazyčného textu, rychlé čtení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vytvořit stručnou anotaci odborného článku z cizojazyčného časopisu	Praktické předvedení
b) V předepsaném časovém limitu přečíst zadaný odborný text v některém ze světových jazyků a určit stanovený počet klíčových slov	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Vyhledávání bibliografických a faktografických informací ze specializovaných zdrojů, jejich ověřování a správaází dat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověřování
a) Vyhledat pět dokumentů na základě zadání různých klíčových údajů ve zvoleném volně přístupném zdroji	Praktické předvedení
b) Popsat nástroje pro správu bibliografických informací a předvést práci s čítačným manažerem ve zvolené knihovně	Praktické předvedení a ústní ověřování
c) Popsat nástroje a principy fasetového vyhledávání	Ústní ověřování
d) Popsat obsah, vyhledávací nástroje a rozhraní báze dat	Ústní ověřování

Je třeba splnit všechna kritéria.

Práce s elektronickými informačními zdroji a nástroji

Kritéria hodnocení	Způsoby ověřování
a) Popsat funkční rozdíly Jednotné informační brány a Souborného katalogu České republiky.	Ústní ověřování
b) Popsat principy služby typu discovery a předvést konkrétní volně přístupnou službu v České republice	Praktické předvedení a ústní ověřování
c) Popsat funkční principy linkovacích služeb a uvést konkrétní příklady, které jsou užívány v knihovnách	Ústní ověřování

Je třeba splnit všechna kritéria.

Strategické plánování v oblasti knihovnictví a informačních služeb a systémů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověřování
a) Vybrat vhodný dotační program na podporu rozvoje knihovnických a informačních služeb	Praktické předvedení
b) Navrhnout koncept projektu, role pracovníků a jejich kompetence v realizačním týmu projektu do dotačního programu	Praktické předvedení
c) Zpracovat rámcový harmonogram projektu	Praktické předvedení
d) Zpracovat koncepci rozvoje kooperativního poskytování služeb z elektronických informačních zdrojů pro více knihoven v rámci kraje	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava cyklů systematického vzdělávání v oblasti knihovnicko-bibliografické a informační gramotnosti v knihovnách

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zpracovat podle konkrétního zadání scénář jednorázové lekce nebo cyklu lekcí knihovnicko-bibliografické a informační gramotnosti včetně navržených výukových metod	Praktické předvedení
b) Srozumitelně prezentovat vzdělávací cíle a obhájit navržená řešení	Praktické předvedení
c) Popsat, jakými způsoby lze vyhodnotit naplnění cílů vzdělávání, očekávání a potřeb jeho účastníků	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vzdělávání pracovníků knihoven

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout osnovu jednodenního školení pro pracovníky knihoven s regionální působností	Praktické předvedení
b) Prezentovat formou patnáctiminutové přednášky jedno z témat školení	Praktické předvedení
c) Připravit ověřovací test z přednesené problematiky	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Využívání statistických metod a nástrojů ve strategickém řízení knihovny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a vysvětlit vybrané definice statistických ukazatelů podle platného Deníku knihovny na rok 20XX a statistického Ročního výkazu o knihovně za rok 20XX Kult (MK) 12-01	Ústní ověření
b) Popsat principy srovnávání výkonu knihoven metodou Benchmarkingu	Ústní ověření
c) Předvést využití statistických metod a nástrojů ve strategickém řízení knihovny	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat legislativní rámec výkonu regionálních funkcí knihoven v České republice	Ústní ověření
b) Charakterizovat základní pojmy z oblasti regionálních funkcí knihoven	Ústní ověření
c) Popsat standardy pro výkon regionálních funkcí knihoven	Ústní ověření
d) Popsat konkrétní model smluvního a finančního zajištění výkonu regionálních funkcí	Ústní ověření
e) Popsat tvorbu výměnných souborů a jejich cirkulaci a distribuci	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Prezentace činnosti systému knihoven a komunikace se zřizovateli, provozovateli a potenciálními partnery knihoven

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní cíle, funkce, podmínky a společenský přínos systému knihoven podle veřejně dostupných informací	Ústní ověření
b) Vyjmenovat a zdůvodnit výhody plynoucí pro zřizovatele a provozovatele knihoven z členství jejich knihoven v profesních oborových organizacích a účelových sdruženích	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Prezentovat službu poskytovanou systémem knihoven zřizovateli, provozovateli a potenciálnímu partnerovi knihovny	Praktické předvedení
d) Obhájit vhodnost formy zvolené prezentace	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizace revize knihovního fondu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat způsob revize knihovních fondů knihoven evidovaných u Ministerstva kultury ČR na základě právních předpisů vztahujících se k této činnosti	Písemné ověření
b) Charakterizovat druhy a způsoby revizí knihovních fondů	Ústní ověření
c) Zpracovat protokol o provedení revize podle platných právních předpisů	Praktické předvedení
d) Zpracovat návrh postupu vyřazování knihovních jednotek podle platných právních předpisů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Kritéria se ověřují praktickým předvedením a písemným nebo ústním ověřením. Některá praktická předvedení, zejména předvedení formou případových studií, jsou zadána předem a odevzdána v požadovaném termínu před vlastní zkouškou (viz specifikace u konkrétních kompetencí). Obhajoba případové studie je součástí zkoušky.

Pro praktické předvedení a písemné ověření je nutné, aby měl uchazeč k dispozici počítač zapojený v síti internet a dostupný textový editor. Dovednost práce s počítačem a orientace v síti internetu je jednou z prověřovaných obecných kompetencí. Během zkoušky se prověřuje i znalost odborné terminologie. Terminologie používaná při zadávání úkolů i jejich hodnocení musí být v souladu s aktuální terminologií, jak ji uvádí Česká terminologická databáze knihovnictví a informační vědy (TDKIV) vytvářená Národní knihovnou České republiky.

V oblasti knihovnických a informačních služeb a provozu je nutné, aby konkrétní zadání i hodnocení respektovalo aktuální znění platných legislativních norem, zejména;

Občanský zákoník, č. 89/2012 Sb.,

Trestní zákoník, č. 40/2009 Sb.,

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon),

Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů,

Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) včetně věcně příslušných vyhlášek v platném znění,

Zákon č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích,

Zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického textu a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon).

V oblasti katalogizace je nutné, aby konkrétní zadání i hodnocení respektovalo aktuální katalogizační standardy, které určuje Národní knihovna České republiky. V případě, že se prověřuje znalost bibliografického záznamu v rozsahu MARC21 (MACHINE-READABLE CATALOGING) formátu, pracuje se v rámci ověření pouze v rozsahu polí stanovených standardem „minimální záznam pro souborný katalog“, který stanovuje Národní knihovna České republiky. Pokud je v rámci ověření požadováno vyhledávání, pak není-li konkretizováno jak, je požadováno vyhledávání ve volně přístupném internetu. Veškeré podklady využitelné pro ověření konkrétní kompetence (dokumenty, kopie titulních listů a článků, bibliografické záznamy apod.) má zkoušený k dispozici během přípravy na zkoušku. Sestavy těchto podkladů ke každé kompetenci jsou zároveň součástí níže uvedených pokynů pro autorizovanou osobu. Jednotlivé dokumenty je možné využít opakovaně v různých okruzích otázek. Uchazeč není předem informován o tom, jaké konkrétní podklady budou vybrány. Tam, kde jsou tyto podklady při zkoušení využity, je u části zkoušky uvedeno, kolik a jakých podkladů má být k ověření kompetence předloženo. Ověřování kritérií praktickým předvedením formou předem zadané případové studie má písemnou formu. Ostatní praktické předvedení může mít písemnou formu nebo formu praktického předvedení určité činnosti; v tomto případě po zadání uchazeč činnost provádí a zároveň komentuje a zdůvodňuje postup práce. Všechna kritéria, která se ověřují formou praktického předvedení, simulují reálnou činnost v práci knihovníka specialisty metodika. Každé praktické předvedení je podle váhy hodnoceno 100 nebo 120 body, uchazeč může získat polovinu, tedy 50 nebo 60 bodů za průběh práce, rychlost a přesnost pracovních postupů, a maximálně 50 nebo 60 bodů za výsledek. Pro jedno ověření se body sčítají. U kritérií, která se ověřují ústním nebo písemným stvrzením, se hodnotí věcná správnost výsledků, obsah textu a úroveň vyjadřování. Hodnocení je stanoveno podle váhy na 100 nebo 120 bodů, správnost výsledků i písemné a ústní vyjadřování je hodnoceno současně. Kritérium je splněno, pokud uchazeč dosáhne alespoň 50 % bodů.

ORIENTACE NA KNIŽNÍM TRHU A V PRODUKCI OSTATNÍCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

Pro ověření kompetence Orientace na knižním trhu a v produkci ostatních informačních zdrojů v kritériu a) připraví autorizovaná osoba soubor 30 publikačních profilů českých nakladatelství, jejichž produkce je vyšší než 50 publikací ročně, z nichž bude pro účely zkoušky vybráno 5. Pro ověření kritéria b) připraví autorizovaná osoba seznam 30 pokračujících děl, vydávaných nejméně 3 různými nakladateli mimo území České republiky minimálně od roku 1970, uchazeč pak určuje pořadí vydavatelů u jednoho z nich. Pro ověření kritéria d) připraví autorizovaná osoba seznam 30 dokumentů z české produkce vydaných v roce předcházejícím roku zkoušky - naučné monografie pro dospělé, zvukové knihy, mapy, VŠ skripta a hudebniny. Dokument bude pro uchazeče identifikován nejméně 2 z těchto údajů: autor, název, ISBN (International Standard Book Number, mezinárodní číslo knihy), popř. ISMN (International Standard Music Number, mezinárodní číslo hudebniny), nakladatel, rok vydání. Pro účely zkoušky bude z každého typu vybrán jeden dokument. Pro ověření kompetence budou pro splnění kritérií vybírány dokumenty vydané v České republice a zemích Evropské unie.

OVLÁDÁNÍ AUTOMATIZOVANÉHO KNIHOVNÍHO SYSTÉMU

Pro ověření kompetence Ovládání automatizovaného knihovního systému je nutné, aby autorizovaná osoba byla obeznámena s tím, že všechny automatizované systémy pracují na principu modulárního propojení a pokrývají agendu provozu knihovny. Obecné popsání může být vztaženo ke konkrétnímu automatizovanému knihovnímu systému. V rámci kompetence uchazeč prokazuje znalost agend, které lze pokrýt automatizovaným provozem. Dále uchazeč prokazuje v rámci této kompetence povědomí o tom, že kromě zabezpečení provozu jsou v automatizovaném knihovním systému dostupná data o provozu knihovny, např. kvantitativní ukazatele o počtu a typu dokumentů, uživatelů, výpůjček a jaké možnosti pro organizaci práce v knihovně tato data poskytují. Pro ověření kompetence nejsou nutné žádné speciální pomůcky, kromě psacích potřeb.

FORMÁLNÍ A OBSAHOVÁ ANALÝZA ODBORNÉHO CIZOJAZYČNÉHO TEXTU, RYCHLÉ ČTENÍ

Pro ověření kompetence Formální a obsahová analýza odborného cizojazyčného textu, rychlé čtení připraví autorizovaná osoba pro obě kritéria 100 článků, a to vždy po 20 v anglickém, v německém, francouzském, španělském a ruském jazyce, z nichž bude pro účely zkoušky vybrán jeden pro kritérium a) a jeden pro kritérium b), a to v jazyce podle výběru uchazeče.

VYHLEDÁVÁNÍ BIBLIOGRAFICKÝCH A FAKTOGRAFICKÝCH INFORMACÍ ZE SPECIALIZOVANÝCH ZDROJŮ, JEJICH OVĚŘOVÁNÍ A SPRÁVA BÁZÍ DAT

Pro ověření kompetence Vyhledávání bibliografických a faktografických informací ze specializovaných zdrojů, jejich ověřování a správaází dat je nutné připravit:

pro ověření kritéria a) 100 zadání pro vyhledání různých typů dokumentů, která budou tvořena sestavou nejméně dvou klíčových údajů: původce, název, ISBN (International Standard Book Number, mezinárodní číslo knihy), ISMN (International Standard Music Number, mezinárodní číslo hudebniny), ISSN (International Standard Serials Number, mezinárodní číslo periodika), nakladatel, rok vydání. Z hlediska chronologického musí být:

10 % dokumentů vydaných v letech 1850 - 1900

10 % dokumentů vydaných v letech 1901 - 1950

20 % dokumentů vydaných v letech 1951 - 2010

60 % dokumentů vydaných od r. 2011 včetně

Pro zkoušku musí být vybrány dokumenty z různých uvedených období. Uchazeč není předem informován o tom, jaké konkrétní dokumenty budou vybrány.

Pro ověření kritéria d) je nutné připravit seznam 50 titulů volně přístupných databází (plnotextových, faktografických, elektronických katalogů knihoven). Uchazeč na základě názvu báze dat provede vyhledání v Internetu a ústně popíše bázi dat.

PRÁCE S ELEKTRONICKÝMI INFORMAČNÍMI ZDROJI A NÁSTROJI

Při ověření kompetence Práce s elektronickými informačními zdroji a nástroji prokazuje uchazeč povědomí o existenci speciálních nástrojů a principech jejich fungování.

STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI KNIHOVNICTVÍ A INFORMAČNÍCH SLUŽEB A SYSTÉMŮ

Pro ověření kompetence Strategické plánování v oblasti knihovnictví a informačních služeb a systémů připraví autorizovaná osoba pro kritérium a) 30 modelových příkladů knihoven. Každý model bude v rozsahu jedné strany textu a bude obsahovat základní informace o knihovně, obci a kraji, kde knihovna působí. V případě knihovny, která je součástí instituce (např. vysokoškolské nebo specializované), bude popis obsahovat i informace o zřizovateli knihovny. V popisu bude uvedeno, jaké další typy knihoven se v okolí knihovny nacházejí, jaká je struktura vzdělávacích a dalších paměťových institucí apod. V popisu knihovny budou uvedeny její hlavní problémy. Pro vyhledání dotačních programů má uchazeč k dispozici internet. Pro splnění kritéria a) vybere autorizovaná osoba jeden modelový příklad. Pro splnění

kritéria b) navrhne uchazeč stručný koncept projektu v rozsahu asi deseti řádek textu, který bude mít vazbu na plnění kritéria a). Pokud vyhledal více vhodných dotačních programů, pak si pro plnění kritéria b) zvolí pouze jeden vybraný dotační titul. Pro splnění kritéria c) využije uchazeč koncept navržený při plnění kritéria b). Pro plnění kritéria d) autorizovaná osoba zadá uchazeči v termínu do 21 dnů před stanovenou zkouškou případovou studii, pro její zpracování si uchazeč zvolí typ knihoven (např. veřejné, školní, vysokoškolské, podnikové, případně jejich kombinaci) a zpracuje koncepci pro oblast akvizice. Zpracovaná případová studie bude v rozsahu minimálně čtyři normostrany (A4) a uchazeč ji odevzdá 2 dny před stanoveným termínem zkoušky. Zkouška ověřuje schopnost vykonávat činnost v knihovně regionální, specializované a národní úrovně.

PŘÍPRAVA CYKLŮ SYSTEMATICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI KNIHOVNICKO-BIBLIOGRAFICKÉ A INFORMAČNÍ GRAMOTNOSTI V KNIHOVNÁCH

Pro ověření kompetence Příprava cyklů systematického vzdělávání v oblasti knihovnicko-bibliografické a informační gramotnosti v knihovnách v kritériu a) připraví autorizovaná osoba soubor 10 zadání obsahujících základní parametry vzdělávání - charakteristiku knihovny poskytující vzdělání; vymezení cílové skupiny školených osob; téma a rozsah lekce/cyklu vzdělávání. Kritérium a) bude ověřováno praktickým předvedením formou předem zadané případové studie v písemné formě, kterou autorizovaná osoba zadá v termínu do 21 dnů před stanovenou zkouškou. Návrh bude zpracován uchazečem v rozsahu do 4 normostran (A4) a odevzdán 2 dny před stanoveným termínem zkoušky. V navazujícím kritériu b) pak bude uchazeč prezentovat zvolený postup a obhájí navržená řešení vytvořená při ověření kritéria a). V kritériu c) ověří autorizovaná osoba povědomí o metodách a postupech hodnocení spokojenosti a efektivity vzdělávání.

VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ KNIHOVEN

Pro ověření kompetence Vzdělávání pracovníků knihoven připraví autorizovaná osoba 10 témat z oblasti knihovnických a informačních služeb na jednodenní školení pro pracovníky knihoven. Pro ověření všech kritérií vybere autorizovaná osoba jedno z témat, které zadá v termínu do 21 dnů před stanovenou zkouškou.

Pro ověření kritéria a) zpracuje uchazeč osnovu školení, pro kritérium b) připraví prezentaci v rozsahu patnácti minut, kterou přednese. Pro ověření kritéria c) připraví test na ověření znalosti přednesené problematiky. Test se bude skládat ze tří otázek, každá bude mít čtyři varianty odpovědí, z nichž správné budou dvě.

VYUŽÍVÁNÍ STATISTICKÝCH METOD A NÁSTROJŮ VE STRATEGICKÉM ŘÍZENÍ KNIHOVNY

Pro ověření kompetence Využívání statistických metod a nástrojů ve strategickém řízení knihovny připraví autorizovaná osoba pro kritérium a) 30 nesprávných definicí statistických ukazatelů činnosti knihoven. Uchazeč bude identifikovat chyby a uvede správné formulace. Pro splnění kritéria b) uchazeč popíše definované indikátory a využité kvantitativní proměnné benchmarkingu. Pro splnění kritéria c) připraví autorizovaná osoba 10 modelových situací pro vyjednávání vedení knihovny s decizní sférou o ročním rozpočtu. Z nich jednu zadá v termínu do 21 dnů před stanovenou zkouškou uchazeči, aby zpracoval formou případové studie strategii vyjednávání a pro argumentaci navrhl využití vhodných statistických metod a nástrojů. Studie bude zpracována uchazečem v rozsahu do 4 normostran (A4) a odevzdána 2 dny před stanoveným termínem zkoušky.

ZAJIŠTĚNÍ VÝKONU REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ KNIHOVEN

Při ověření kompetence Zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven prokáže uchazeč v kritériu a) orientaci v relevantní legislativě a orientaci v aktuálně platných koncepčních materiálech. Autorizovaná osoba připraví 15 základních pojmů z oblasti regionálních funkcí, z nich 5 vybere pro ověření kritéria b). Při ověření kritéria c) popíše uchazeč standardy pro výkon regionálních funkcí, při ověření kritérií d) a e) popíše konkrétní model smluvního a finančního zajištění výkonu regionálních funkcí včetně tvorby, cirkulace a distribuce výměnných souborů v kraji České republiky, který si sám vybere.

PREZENTACE ČINNOSTI SYSTÉMU KNIHOVEN A KOMUNIKACE SE ZŘIZOVATELI, PROVOZOVATELI A POTENCIÁLNÍMI PARTNERY KNIHOVEN.

Pro ověření kompetence Prezentace činnosti systému knihoven a komunikace se zřizovateli, provozovateli a potenciálními partnery knihoven v kritériu c) připraví autorizovaná osoba deset modelových zadání služeb, které jsou poskytovány systémem knihoven, a deset typů potenciálních příjemců prezentace. Z nich vybere jednu službu a jednoho příjemce a zadá uchazeči do 21 dnů před stanovenou zkouškou pro přípravu prezentace. Formu prezentace zvolí uchazeč sám. Její vhodnost pro zadaný typ služby a příjemce obhájí při ověření kritéria d).

ORGANIZACE REVIZE KNIHOVNÍCH FONDŮ

Pro ověření kompetence Organizace revize knihovnických fondů uchazeč prokáže orientaci v relevantní legislativě. Obecný popis může být vztažen k určitému typu knihovny se stanoveným počtem knihovnických jednotek, který autorizovaná osoba uchazeči zadá.

ORIENTACE NA KNIŽNÍM TRHU A V PRODUKCI OSTATNÍCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

4 x praktické předvedení po 100 bodech, celkem 400 bodů
1x ústní ověření, 100 bodů
Celkem 500 bodů

OVLÁDÁNÍ AUTOMATIZOVANÉHO KNIHOVNÍHO SYSTÉMU

1 x ústní ověření, 100 bodů
1 x praktické předvedení a ústní ověření, 100 bodů
Celkem 200 bodů

FORMÁLNÍ A OBSAHOVÁ ANALÝZA ODBORNÉHO CIZOJAZYČNÉHO TEXTU, RYCHLÉ ČTENÍ

2 x praktické předvedení po 100 bodech
Celkem 200 bodů

VYHLEDÁVÁNÍ BIBLIOGRAFICKÝCH A FAKTOGRAFICKÝCH INFORMACÍ ZE SPECIALIZOVANÝCH ZDROJŮ, JEJICH OVĚŘOVÁNÍ A SPRÁVA BÁZÍ DAT

1 x praktické předvedení, 100 bodů
2 x ústní ověření po 100 bodech, celkem 200 bodů
1 x praktické předvedení a ústní ověření, 100 bodů
Celkem 400 bodů

PRÁCE S ELEKTRONICKÝMI INFORMAČNÍMI ZDROJI A NÁSTROJI

2 x ústní ověření po 100 bodech, celkem 200 bodů
1 x praktické předvedení a ústní ověření, 100 bodů
Celkem 300 bodů

STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI KNIHOVNICTVÍ A INFORMAČNÍCH SLUŽEB A SYSTÉMŮ

4 x praktické předvedení po 100 bodech
Celkem 400 bodů

PŘÍPRAVA CYKLŮ SYSTEMATICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI KNIHOVNICKO-BIBLIOGRAFICKÉ A INFORMAČNÍ GRAMOTNOSTI V KNIHOVNÁCH

2 x praktické předvedení po 100 bodech, celkem 200 bodů
1 x ústní ověření, 120 bodů
Celkem 320 bodů

VZDĚLÁVÁNÍ PRACOVNÍKŮ KNIHOVEN

3x praktické předvedení po 120 bodech
Celkem 360 bodů

VYUŽÍVÁNÍ STATISTICKÝCH METOD A NÁSTROJŮ VE STRATEGICKÉM ŘÍZENÍ KNIHOVNY

2 x ústní ověření po 100 bodech, celkem 200 bodů
1 x praktické předvedení a ústní ověření, 100 bodů
Celkem 300 bodů

ZAJIŠTĚNÍ VÝKONU REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ KNIHOVEN

5 x ústní ověření po 100 bodech
Celkem 500 bodů

PREZENTACE ČINNOSTI SYSTÉMU KNIHOVEN A KOMUNIKACE SE ZŘÍZOVATELI, PROVOZOVATELI A POTENCIÁLNÍMI PARTNERY KNIHOVEN

2 x ústní ověření po 120 bodech, celkem 240 bodů
1 x praktické předvedení, 120 bodů
1 x praktické předvedení a ústní ověření, 120 bodů
Celkem 480 bodů

ORGANIZACE REVIZE KNIHOVNÍHO FONDU

1x písemné ověření, 100 bodů
1x ústní ověření, 100 bodů
2x praktické předvedení po 100 bodech, celkem 200 bodů
Celkem 400 bodů

Celkově může uchazeč získat 4840 bodů. Pro úspěšné splnění zkoušky je potřeba dosáhnout alespoň 75% úspěšnosti, tj. 3630 bodů a zároveň dosáhnout alespoň 50 % bodů u každého kritéria.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanou fyzickou osobou s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovaným zástupcem autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Pokud žádný ze členů zkušební komise nemá kvalifikaci v příslušném cizím jazyce na úrovni B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, musí být zkoušce při ověřování jazykových kompetencí (Formální a obsahová analýza odborného cizojazyčného textu, rychlé čtení) přítomna také další osoba, která tyto kvalifikační požadavky splňuje; její názor je doporučujícího charakteru. Dokládá se diplomem ze státní zkoušky, nebo certifikátem o absolvování zkoušky.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Vysokoškolské vzdělání magisterského stupně v oboru informační studia a knihovnictví a alespoň 5 let prokázané odborné praxe v oblasti přímých knihovnických a informačních služeb nebo v oblasti metodických služeb a dále prokázané lektorské činnosti v oblasti přímých knihovnických a informačních služeb v rámci vzdělávacích odborných aktivit včetně rekvalifikačních kurzů v rozsahu minimálně 5 kurzů či 20 odlektorovaných hodin. Bude doloženo potvrzením od instituce, pro kterou kurz lektoroval (musí být uvedeno téma a rozsah kurzu).
- b) Vědecká hodnota v oboru v oboru informační studia a knihovnictví a alespoň 5 let prokázané odborné praxe v oboru informační služby, informační studia a knihovnictví se specializací na poskytování přímých knihovnických a informačních služeb.
- c) Vysokoškolské vzdělání magisterského stupně a rekvalifikační knihovnický kurz akreditovaný MŠMT a alespoň 5 let prokázané odborné praxe v oblasti přímých knihovnických a informačních služeb nebo v oblasti metodických služeb a dále prokázané lektorské činnosti v oblasti přímých knihovnických a informačních služeb v rámci vzdělávacích odborných aktivit včetně rekvalifikačních kurzů v rozsahu minimálně 5 kurzů či 20 odlektorovaných hodin. Bude doloženo potvrzením od instituce, pro kterou kurz lektoroval (musí být uvedeno téma a rozsah kurzu).

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo kultury ČR, www.mkcr.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Místnost pro písemnou a praktickou část zkoušky. Uchazeč bude mít k dispozici PC s běžným textovým a tabulkovým editorem a neomezeným přístupem do internetu pro přípravu, praktické ověření a písemné ověření. Počítač pro zkoušku s obrazovkou min. 17", klávesnice a myš. Psací potřeby, papír na psaní.

Autorizovaná osoba připraví seznam relevantních témat (viz sestavy u jednotlivých kompetencí) pro zpracování případových studií pro praktická předvedení. Dále budou ze strany autorizované osoby zajištěny pro každého uchazeče podklady (dokumenty, kopie titulních listů a článků, bibliografické záznamy, publikační profily, seznamy děl, webových adres portálů, automatizovaných knihovních systémů apod. v sestavách výše uvedených u jednotlivých kompetencí) potřebné k ověření kompetence formou praktického předvedení. Pro každou zkoušku musí být k dispozici seznam dokumentů (viz sestavy u jednotlivých kompetencí), které jsou pro ověřování potřebné, a seznam dokumentů, které byly vybrány pro zkoušku; pokud proběhne ověřování na základě bibliografického záznamu, pak tyto záznamy jsou přílohou záznamových archů o zkoušce. Záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů.

K Žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška nemůže být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro kulturu, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP)

Národní knihovna ČR

Národní technická knihovna

Ústav informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Městská knihovna Kutná Hora

Knihovna Kroměřížska

Univerzitní knihovna Západočeské univerzity v Plzni

Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích